

LITERATURA UNIVERSALĂ (STUDIU BIBLIOMETRIC)

WORLD LITERATURE (BIBLIOMETRIC STUDY)

Adella CUCU, *bibliotecar principală*

Abstract: *This study is an analysis of the structure, development and use of documents from call number 820/89 and 820/89.09 of world literature collection in Philological Sciences reading room. This aspects is a nesessity in each library work and carried out to improve and update through purchases and periodic weeding of obsolete documents*

Achiziția de documente, ca una din activitățile fundamentale dintr-o bibliotecă, în mod nemijlocit este influențată de solicitările utilizatorilor pentru care biblioteca există. Și este foarte important ca cantitatea, calitatea, actualitatea colecției să corespundă și să satisfacă necesitățile și interesele utilizatorului.

O analiză a structurii, dezvoltării și utilizării colecțiilor este o necesitate în lucrul fiecărei biblioteci și se efectuează în scopul îmbunătățirii și actualizării lor prin achiziții și eliminare periodică a documentelor obsolescente.

Colecția sălii de lectură Științe filologice cu un fond de 19 839 volume (la 01.01.2012): 10 163 exemplare cărți și 9 676 exemplare publicații seriale din care 12 788 documente sunt în limba română, 4 636 în limba rusă și 2 413 în limba ucraineană este un important cîmp informațional pentru utilizatori, consti-tuit din literatură didactoco-metodică – 1 396 ex. documente, literatură științifică de specialitate -15 473 ex. documente, beletristică – 2 970 volume.

Utzatorii potențiali ai colecției sînt: studenții, masteranzii, profesori de la facultățile de Filologie, Limbi și literaturi străine; studenții de la alte facultăți, și alte categorii de utilizatori care manifestă un interes pentru lectură în domeniu dat, în special: elevi, colaboratori ai instituției, utilizatori externi. Cei din urmă vizitează sala de lectură pentru consultarea publicațiilor periodice de cultură generală, artă, publicistică cât și pentru lecturarea literaturii beltristice în deosebi traduceri din literatura universală.

În peroiada 01.01.2011 -31.12. 2011 s-a efectuat o cercetare a domeniului Literatura Universala din colecția săli Științe filologice.

Obiectul cercetării:

Clasa 8 Lingvistică, Filologie, Literatură:

Cota: 82.09 Critică și istorie literară

820/89 Literatura universală

820/89.09 Literatura universală. Critică.

Literatura universală - Definită ca termen abia la începutul secolului al XIX-lea – Goethe a pronunțat pentru întâia oară termenul de Weltliteratur în 1827 (consemnat în Convorbirile cu Eckermann), care avea să constituie nucleul viitorului concept – literatura universală apăruse în a doua jumătate a secolului al XVIII-lea, urmare a expansiunii economice, ca o nevoie ca literatura să însemne mai mult decât valorile fiecărui popor în parte.[2]

Soarta literaturii universale este traducerea. Cititul în original e un dezi-derat greu realizabil – și chiar dacă n-ar fi, de la câte limbi în sus te poți numi oare universalist? Traducerile au însemnat însă, debutul carierei universale a marilor opere naționale iar romanticii germani au fost cei care au instaurat cu adevărat climatul propice studiului literaturilor lumii.[1]

Traducerile rămân și în prezent un mijloc important al asigurării circulației valorilor literare. Pentru că o lume întregă a văzut valoarea lui Homer, Cervantes, Shakespeare, Goethe, Dostoievski, Dante etc. prin traduceri.

Scopul principal al prezentei cercetări este asigurarea unei colecții de documente adecvate susținerii programelor de învățământ și cercetare prin:

- Stabilirea corespunderii colecției existente cu necesitățile de informare și documentare a utilizatorilor;
- Stabilirea eficacității utilizării acestui compartiment al fondului de carte
- Precizarea unor ediții, care sunt necesare colecției pentru achiziție.
- Depistarea cărților care nemeritat sunt uitate pentru a fi promovate.

Obiectivele:

- Dezvoltarea continuă a fondului documentar deja existent și acoperirea lipsurilor
- Îmbogățirea fondului cu noi apariții editoriale, în raport cu cerințele de informare și documentare ale utilizatorilor.

Metodele analizei: bibliometrică, bibliografică, sociologică.

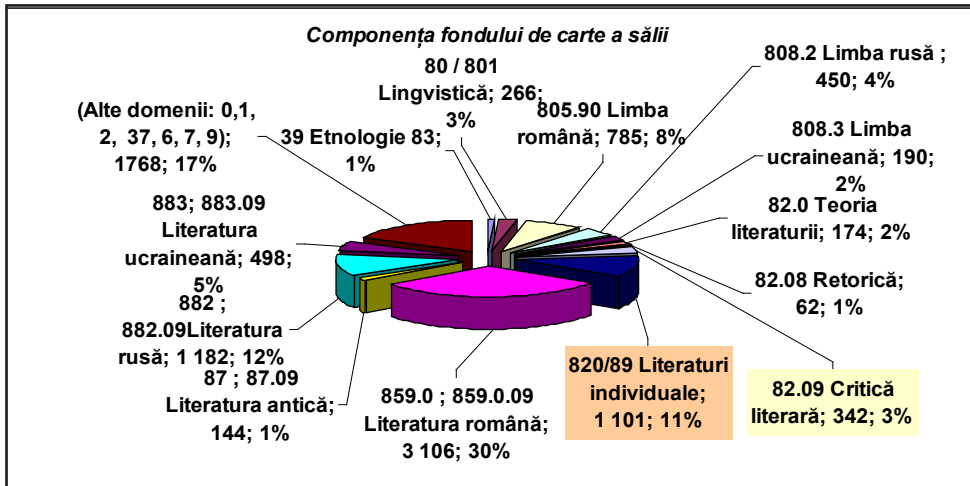
- Metoda bibliometrică – prezentare obiectivă despre cantitatea, componența colecției la acest domeniu, ce a permis determinarea ÎMPRUMUTULUI, CIRCULAȚIEI și a UTILIZĂRII.
- Metoda bibliografică - analiza domeniului dat cu ajutorul catalogului electronic, cu listele bibliografice recomandate, studierea cerințelor neonorate.
- Metoda sociologică - ne-a oferit posibilitatea de a obține o imagine despre

domeniul dat din colecția sălii prin contactul nemijlocit cu utilizatorii (convorbiri individuale, analiza lecturii prin diverse sondaje etc.). În afară de aceasta au fost analizate solicitările și doleanțele utilizatorilor, analizate fișele cărților ce ne-a permis să stabilim cercul celor mai solicitate documente.

Importanța și valoarea aplicativă a lucrării rezidă în faptul că rezultatele obținute pot fi utilizate în procesul de completare/achiziție a Bibliotecii, datele pot fi folosite în rapoartele statistice.

Cuvinte-cheie: beletristică, literatura universală în traduceri, receptare, literatură-sursă, literatură-țintă, literatură emițătoare, operă, text, proză, poezie, dramaturgie, limbă, original, critică literară, istorie literară.

Domeniul Literatura Universală constituie 11% din colecția totală a sălii și 38% din Clasa 82.

Domeniul Literatura Universală per limbi și tip de documente (01.01.12)

Titluri / exemplare

	Doc. științifice Manuale	Beletristică
În limba română -	178 / 196 15	28 533 / 441
În limba rusă -	213 / 218 41	56 194 / 180

Literatura științifică din colecție constituie 15 473 documente din care 414 (3%) documente științifice sunt la domeniul Literatura universală. Critică 820/89.09:

Din numărul total de documente în limba română numai 8% sunt do-

cumente editate la editurile din Chișinău și 92% sunt ediții românești. Deși majoritatea sunt cărți editate în sec. trecut (XX) aceste documente sunt foarte utile și solicitate de utilizator.

Cel mai mare număr de documente existente în colecție sunt cele editate între anii 1991-2000 36%, documentele editate între anii 2001- 2011 reprezintă numai 18%(34) din ele 13 documente sunt editate la Chișinău (tabela nr1).

Din 218 documente în limba rusă 97% sunt publicații editate între anii 1950-1990. 88% le constituie publicațiile apărute la editurile din Moscova.

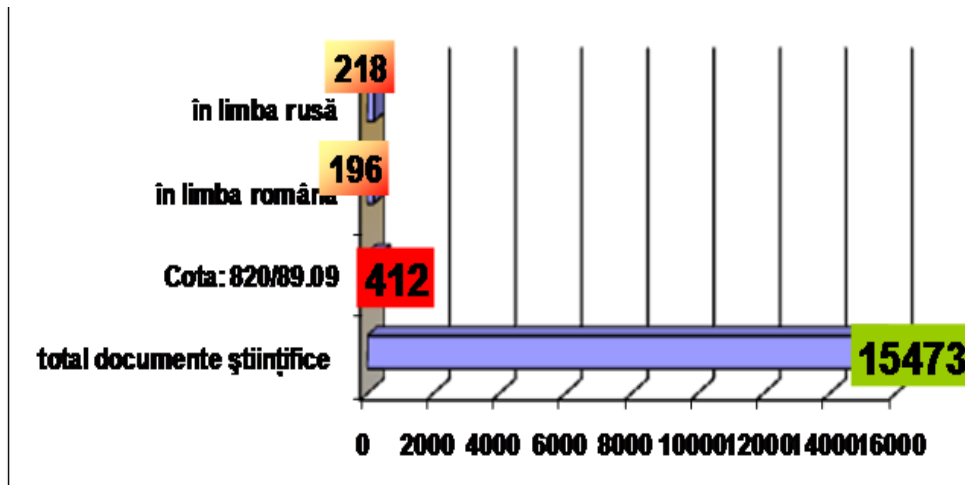
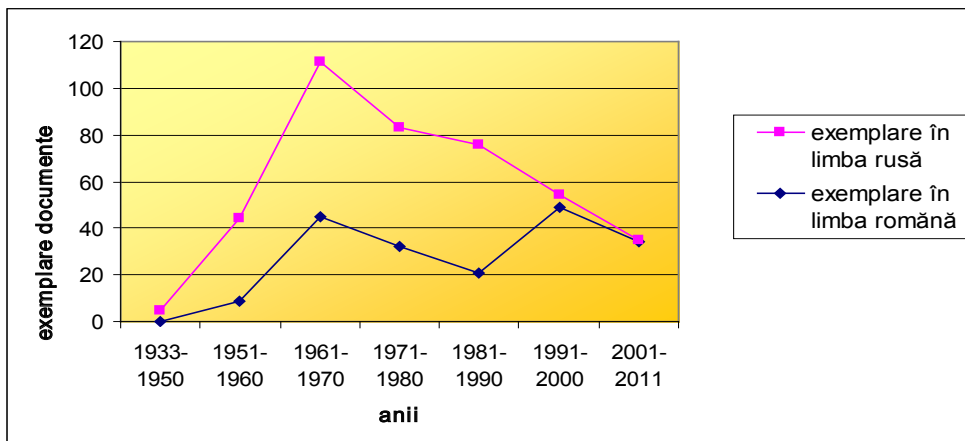

Tabela nr 1. Documente științifice: anii de ediție/exemplare

Anii	Exemplare în limba română (820/89.09)	Exemplare în limba rusă (820/89.09)
1933-1950		5(2%)
1951-1960	9(5%)	35(16%)
1961-1970	45(22%)	66(30%)
1971-1980	32(17%)	51(23%)
1981-1990	21(11%)	55(25%)
1991-2000	49(36%)	5(2%)

2001-2011	34(18%)	1(0,4%)
-----------	---------	---------

Achizițiile de documente științifice la domeniul respectiv în limba rusă din an în an sunt în descreștere: din anii 1991-2000 -2%, 2001-2011-0,4%.

82.09 - Critica, Istoria literară - 243 documente științifice :
 în limba ro 245
 în limba ru 87.

Lucrările din colecție sunt deosebit de importante pentru asigurarea unei calități superioare a activității de predare-învățare. Această colecție este structurată/complectată și pe criteriile bibliografiei seminarilor în vigoare, cuprinde texte prevăzute pentru lectura studenților.

Sala de lectură este asigurată cu toate titlurile de carte științifică achiziționate de bibliotecă ce ține de domeniul dat de la un exemplar pînă la 3 exemplare în dependență de solicitarea acestora, manuale pînă la 5 exemplare.

Dar sunt și excepții:

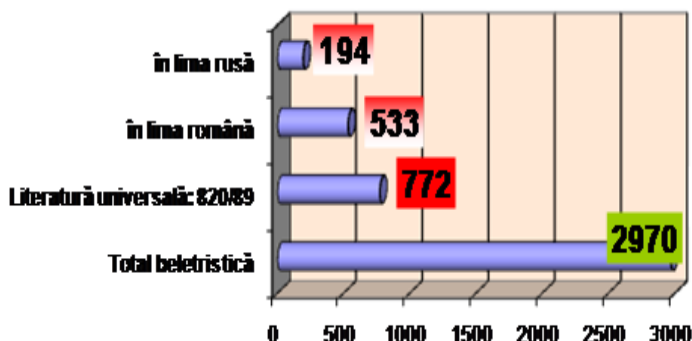
Drimba, Ovidiu. Istoria literaturii universale: În 2 vol. /.- 2008 - Saeculum I. O. (Cota: 82.09 / D83) care sunt deținute în câte 10 exemplare pentru fiecare volum.

Însă unele dintre cele mai solicitate cărți sunt în bibliotecă într-un singur exemplar și nu fac față cererilor (a se vedea tabela nr 2 și nr 3).

Din numărul total de 2 970 volume literatura beletristică 727 volume sunt traduceri din literatura universală.

Această colecție cuprinde nu numai dramaturgie, proză scurtă, romane, poezii din opera unor mari scriitori străini din diferite perioade și curente

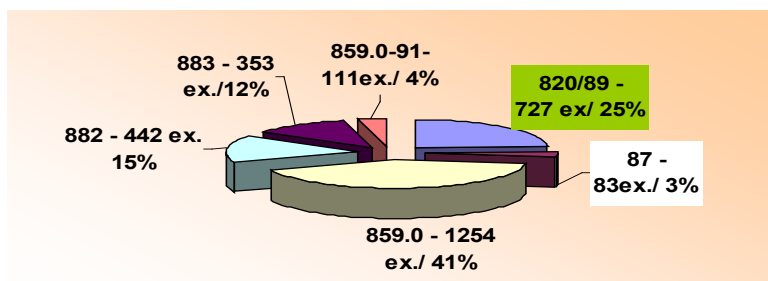
literare cât și operele unor poeți și scriitori mai puțin cunoscuți din sec. XX, XXI din colecțiile Polirom (Clasici universali, Clasicii modernității, Proza XX, Proza XXI, Romanul sec. XX etc.).

Pe an ce trece colecția se îmbogățește. Astfel, asigurăm într-o mare măsură varietatea tematică și tipologică, în corespundere cu necesitățile și interesele de informare ale utilizatorilor cu noi titluri de beletristică, capodopere ale literaturii naționale și universale.

În legătură cu traducerile din poezia universală trebuie menționat faptul că unii poeți străini au beneficiat de traduceri în volum (Ovidiu, Petrarca, Ronsard, Pușkin, Lermontov, Heine, Byron, Valéry, Verlaine, Hugo, Lorca, Neruda, Poe ș.a.), achiziționate și disponibile în sala de lectură, dar cei mai mulți poeți din literatura universală au fost traduși episodic, traducerile fiind incluse în diferite culegeri (În traducerile lui I. Crețu Din poezii lumii, Antologie de poezie americană contemporană: 36 de poeți americani, Din lirica feminină, Din lirica universală, Din poezia de dragoste a lumii, 100 de poeți ai lumii. Pe aripa poeziei...: Antologie de versuri din lirica universală, Traduceri din poezia universală etc. Această colecția este dinamică, atractivă, și mereu centrată pe opțiunile și preferințele utilizatorilor.

Literatura universală în traducere în limba română și rusă reprezintă 25% din colecția de beletristică a sălii la 31.12.2011.

Disponibilitatea titlurilor incluse în bibliografia cursului Istoria literaturii universale la data de 01.01.2012

Tabela nr. 2. Autori și opere

Autor / titlul	Total exemplate în Bibliotecă	Exemplare în sl2
Boccaccio, Giovane. Decameronul	51	3
Hemingway, Ernest. Adio, arme!	9	1
Bătrânul și marea	23	2
Cervantes, Saavedra Miguel de. Nuvele exemplare	1	1
Machiaveli, Niccolo. Mătrăguna	2	1
Lope de Vega. Comedii (Cinile grădinarului)	7	1
Boileau . Arta poetică	2	2
Camus, Albert. Streinul	14	4
Kafca Franz. Procesul Verdictul Metamorfoza	12 13 1	2 3 1
Mallarme, Sterfane.(Poezii)	6	3
Rilke, Maria Rainer. (Poezii)	3	3
Garcia Lorca, Federico.(Poezii)	3	2
Ronsard Pierre. (Sonete)	3	2
Shakespeare William. (Sonete)	18	8
Hamlet	17	8
Eco Umberto. Numele trandafirului	11	3
Garcia Marquez, Gabriel, Un veac de singurătate”	2	2
Barth John “Varieteu pe apă	30	1
Brecht Bertolt. Mutter Courage și copiii săi	22	2
Ibsen Henric. Casa cu păpuși	3	3

Beckett Samuel. Așteptîndul pe Godot” 1	1	1
Baudelaire Ch. (Poezii)	24	4
Rimbaud Artur. (Poezii)	3	3
Kavafis K. Poezii	7	1
Proust Marcel. În căutarea timpului pierdut	3	
Captiva	2	1
Fugara	7	2
Guermantes	10	2
La umbra fetelor în floare	1	2
Prizoniera	4	1
Sodoma și Gomora	7	1
Swann		2
Cehov Anton . (Livada cu vișini)	9	4

Tabela nr. 3. Referințe critice

Autor / titlul / locul ediției / editura / anul ediției	Total exemplare în Bibliotecă	Exemplare în sl2
Anixt, A. Istoria literaturii engleze / A. Anixt ; trad. din lb. rusă de L. Levițchi și I. Preda. -Bucuresti : Ed. științifică, 1965.	10	2
Călinescu, Matei. Clasicismul european / Matei Călinescu. -București : Ed. Encicl. Română , 1971. - 205 p.	1	1
Cisteacova, N. A. Istoria literaturii antice : Manual pentru studentii in-tiilor de invat.super / N. A. Cisteacova, N. V. Vulih. -Ch. : Stiința , 1991. - 415 p.	474	5
Clasicism, baroc, romantism / G.Căinescu, Matei Căinescu, Adrian Marino,... -Cluj : Ed. Dacia , 1971. - 343 p.	1	1
Brăescu, Ion. Clasicismul în teatru / Ion Brăescu. -București : Meridiane , 1971. - 155 p.:	3	1

Drimba, Ovidiu. Istoria literaturii universale : În 2 vol. / Ovidiu Drimba. - Ed. definitivă. -București : Saeculum I.O.	26	10
Drimba, Ovidiu. Istoria teatrului universal / Ovidiu Drimba. - Ed. definitivă. -București : Ed. Saeculum , 2000 ,2005 -351 p.	3	1
Drimba, Ovidiu. Istoria culturii și civilizației:În 1-13 vol. / Ovidiu Drimba. - Ed. definitivă. -București : Ed. Saeculum ; Ed. Vestala ,1998.	8	1
Iorga, Nicolae. Istoria literaturilor romantice in dezvoltarea și legăturile lor : În 3 vol. / Ed. ingr. de Alexandru Duțu. -Bucuresti : Ed. pentru lit. universală , 1968.	3	2
Isbășescu, Mihail. Istoria literaturii germane / Mihai Isbășescu. -Bucuresti : Ed.: Științifică , 1968 - 485 p	3	2
Istoria literaturii occidentale: Sec.XVII : Manual: Trad.din l.rusa. -Ch. : Știința , 1991.- 236 p.	493	2
Lupan, Radu. Hemingway, scriitorul / Radu Lupan. -Bucuresti : Ed. pentru lit. universală , 1966. - 397 p.	2	1
Moreschini, Claudio. Istoria literaturii creștine vechi grecești și latine : in 2 vol./ Claudio Moreschini, Enrico Norelli. - Iași : Polirom, 2004.	1	1
Munteanu, Romul. Farsa tragica. -București : Ed. Univers , 1970. - 304p.	2	1
Munteanu, Romul. Introducere în literatura europeană modernă. -București : ALLFA , 1996. - 344 p.	1	1
Sanctis, Francesco. Istoria literaturii italiene / Traducere,studiu introductiv si note de Nina Facon. -Bucuresti : Ed. pentru lit. universală, 1965- 959p	2	1
Zamfirescu, Ion. Istoria literaturii universale: în 2 vol. -București : Ed. Didactică și Pedagogică , 1970.	2	2

Wellek, Rene. Istoria criticii literare moderne : 1750-1950. -București : Ed. Univers , 1976	1	1
--	---	---

Nu sînt în colecția Bibliotecii dar sunt recomandate de profesori următoarele cărți:

- Friedrich, Huga. Structura liricii moderne, București: Ed.Univers, 1976.
- Avădăanii, Ștefan. Dezvoltări contemporane: poeți-critici americani din secolul al XX-lea, Iași: Editura Universității „Al. I. Cuza”, 1994.

Mai puțin solicitate sunt cărțile care nu sunt recomandate de profesor și rămân la decizia utilizatorului. Expunem doar câteva titluri:

Pentru anul 2011 achizițiile în sala de lectură au fost de 754 exemplare documente (260 cărți / 494 publicații seriale).

- 9 cărți sunt din cota 820/89; 82/89.09 toate în limba română
- 13 din cota 82.09: 8 în limba română, 4 în limba rusă și 1 ex. în limba ucraineană.

În 2010

- 23 cărți din cota 820/89; 820/89.09
- 10 cărți din cota 82.09.

Achiziția de documente la domeniul respectiv este dificilă din considerentul că majoritatea cărților recomandate de profesori sunt ediții vechi și procurarea lor este o problemă.

În anul 2011 împrumutul total în sl2 - 241 655 documente împrumutate/consultate:

- 192 662 (80%) - documente științifice
- 33 804(14%) - documente didactice
- 15189(6%) – beletristica.

Documentele științifice din cota 82/89.09 reprezintă 7% din împrumutul total al sl2 și 8% din împrumutul documentelor științifice.

Literatura universală în traduceri reprezintă 4% din împrumutul total al sl2 și 65% din împrumutul de beletristică.

92 085 (38%) documente din împrumutul total sunt din clasa 82 Literatură:

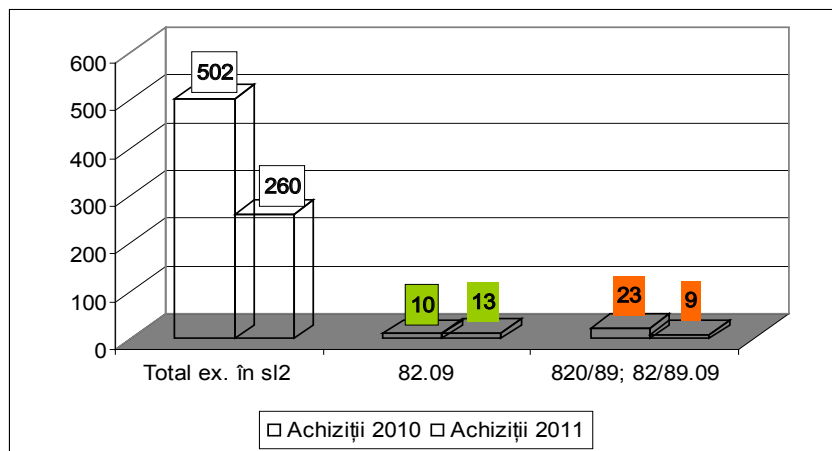
- 22 533 sunt documente consultate din cota 82.0
- 9 842 volume reprezintă literatura universală în traduceri 820/89
- 16 058 documente sunt din cota 820/89.09
- 3 885 – cota 87
- 2 331 – cota 87.09.

Consultarea documentelor din domeniul dat constituie 59%. Precizăm

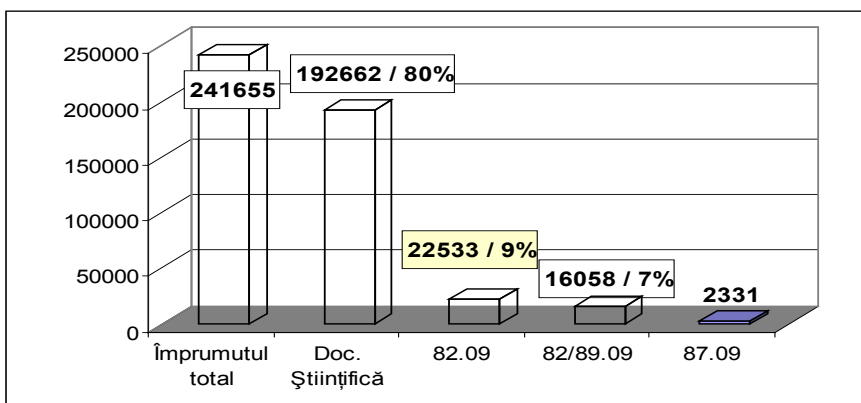
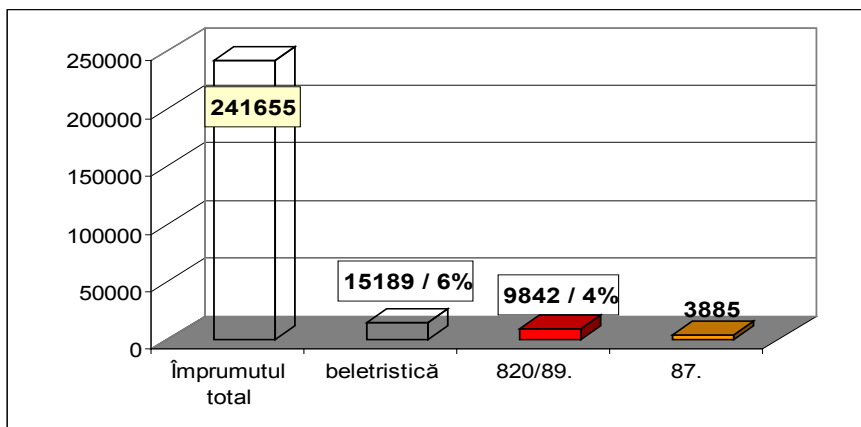
că se face împrumut în special la sala de lectură pentru că majoritatea documentelor solicitate în bibliografia cursului la Istoria literaturii universale deținute în Biblioteca sunt câte un exemplar.

Tabela nr 4 Media împrumutului per zi, rata de utilizare a documentelor, rata de circulație a domeniului în anul 2011.

Cota	Media împrumutului pe zi	Rata de utilizare a documentelor	Rata de circulație a domeniului pe an
82.09	82	93	9
820/89	43	137	4
820/89.09	62	390	1,2
87	15	47	1,6
87.09	9	21	0,2

Solicitarea / utilizarea unui fond se bazează pe cantitatea împrumutului. Cu cât încărcătura fondului este mai mare cu atât mai mare este utilizarea și extenuarea documentelor, și cu atât mai mult este nevoie de completare și reînnoire. Însă lipsă de finanțe pentru achiziții influențează negativ asupra completării fondului. Analiza datelor demonstrează că colecția la domeniul respectiv este completată suficient, însă există necesitatea de a achiziționa unele titluri de carte foarte solicitate care sunt numai câte un exemplar și foarte repede se uzează fizic. Anual aproximativ 15-20 exemplare documente din cele mai solicitate din acest domeniu necesită mici reparații și sunt retrase temporar din circulație.

În rezultatul cercetării au fost adunate și analizate următoarele date statistice:

- Cantitate /calitatea documentelor la domeniul dat disponibile în sl2 la data de 01.01.2012.
- Cantitatea documentelor achiziționate în anul 2011.
- Cantitate documentelor solicitate la domeniul dat atât în sala de lectură nr 2, cât și total în bibliotecă în corespundere cu necesitățile de studiu.
- Eficacitatea utilizării acestui domeniu în anul 2011.

Concluzii

Fondul info-documentar la domeniul Literatură universală corespunde în mare parte cerințelor de informare – documentare – cercetare.

Numărul de titluri / exemplare deținute la domeniul dat în colecția sălii sunt suficiente pentru lectură și studiu.

Solicitarea / utilizarea unui fond se bazează pe cantitatea împrumutului. Cu cât încărcătura fondului este mai mare cu atât mai mare este utilizarea și extenuarea documentelor, și cu atât mai mult este nevoie de completare și reînnoire. Însă lipsa de finanțe pentru achiziții lasă de dorit.

Cu toate că colecția este supusă periodic unui proces de înnoire prin achiziție cererile de lectură ale utilizatorilor sînt satisfăcute în proporție de 90%.

Bibliografie:

1. Cum citești literatură universală? [online]. [Citat 7 octombrie 2011]. Disponibil pe Internet <http://batranulsafo.blogspot.com/2011/04/cum-citesti-literatura-universala.html>
2. Literatura universal [online]. [Citat 7 octombrie 2011]. Disponibil pe Internet: <http://www.hydrop.pub.ro/cap555.pdf>
3. Susarenco, Ala. Rolul politicilor de bibliotecă privind dezvoltarea colecțiilor [online]. [Citat 5 octombrie 2011]. Disponibil pe Internet: <http://library.utm.md/lucrari/Tipografia/BIBLIOTECA/Conferinte/2010/Rolul-politicilor-de-biblioteca-privind-dezv-colectiilor-DS.pdf>